

Baromfihús és tojás

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2017) szerint a világ baromfihús-termelése az előző évihez képest 1 százalékkal 118,2 millió tonnára emelkedett 2017-ben. A baromfihús a világ hústermelésének 36 százalékát tette ki. A legnagyobb baromfihús-előállító országok továbbra is az Amerikai Egyesült Államok (21,9 millió tonna), Kína (16,3 millió tonna), az Európai Unió (14,8 millió tonna) és Brazília (13,6 millió tonna). A globális baromfihús-kibocsátás mintegy 60 százalékát a fejlődő országok adták. A fejlett országok 1,8 százalékkal növelték baromfihús-termelésüket a 2016. évi volumenhez képest. A vezető baromfihús-előállító országok mellett tovább nőtt a kibocsátás Oroszországban (4,5 ezer tonnára), Mexikóban (3,3 ezer tonnára), Indiában (3,3 ezer tonnára), Iránban (2,2 ezer tonnára), Argentínában (2 ezer tonnára), Törökországban (2 ezer tonnára) és Ukrajnában (1,2 ezer tonnára).

A FAO (2017) szerint a globális baromfihús-kereskedelem 13,1 millió tonna volt 2017-ben, 2 százalékkal nőtt az előző évihez képest. Az Egyesült Államok kivitele 3 százalékkal 3,7 millió tonnára emelkedett, Japán baromfihúsimportja 4,2 százalékkal bővült, míg Kína (-1,8 százalék) behozatala mérséklődött 2017-ben az előző évihez képest. Csökkent továbbá az importkereslet Szaúd-Arábiában (-2,0 százalék), a Dél-afrikai Köztársaságban (-1,6 százalék), az USA-ban (-1,3 százalék), ugyanakkor Angola 32,1 százalékkal, Kuba 25,2 százalékkal, Ukrajna 14,1 százalékkal és Oroszország 1,8 százalékkal több baromfihúst importált. Az elmúlt években tovább emelte a baromfihúsok kivitelét Brazília és az USA, a két ország együtt a világ baromfihúsexportjának 62 százalékát adta. A közepes méretű exportőrök (Thaiföld, Kína, Törökország és Ukrajna) növelték a baromfihús kiszállítását.

Az EC (2017b) szerint a közösség baromfihús-termelése 1,3 százalékkal 14,7 millió tonnára emelkedett 2017-ben az előző évihez képest. Az unió baromfihús-kibocsátásának 74 százalékát az EU15 tagországi adták. Az újonnan csatlakozott tagországok részese-
dése növekvő tendenciát mutat, baromfihús-termelésük 2017-ben elérte a 3,9 millió tonnát.

Az Európai Unió baromfihúsimportja 10,6 százalékkal 806 ezer tonnára csökkent 2017-ben az előző évihez viszonyítva. Az import csaknem fele Brazíliából érkezett, összesen 401 ezer tonna, ami 21 százalékkal kevesebb a 2016. évi beszállított mennyiségénél. Csökkent továbbá a Chiléből (-13 százalék), a Thaiföldről (-9 százalék) és az Argentínából (-3 százalék) származó baromfihús mennyisége, ugyanakkor Ukraj-

nából 67 százalékkal, Kínából 13 százalékkal és Svájc-ból 7 százalékkal bővült a behozatal (EC, 2017c).

A közösség baromfihúsexportja 2,9 százalékkal csaknem 1,7 millió tonnára nőtt 2017-ben az előző évihez képest. Ghánába (+76 százalék), a Gaboni Köztársaságba (+54 százalék), Vietnámba (+48 százalék), Ukrajnába (+42 százalék), a Kongói Demokratikus Köztársaságba (+39 százalék) és Hongkongba (+20 százalék) emelkedett, míg a Dél-afrikai Köztársaságba (-72 százalék), Szaúd-Arábiába (-19 százalék), Oroszországba (-15 százalék) és a Benini Köztársaságba (-9 százalék) csökkent az uniós baromfihúsok kivitele (EC, 2017c).

Csirkehús

Az USDA (2017b) szerint a csirkehús globális termelése 1 százalékkal 90,2 millió tonnára emelkedett 2017-ben az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátók közül az USA csirkehús-előállítás 1,8 százalékkal 18,6 millió tonnára, Brazíliáé 2,6 százalékkal 13,3 millió tonnára nőtt, ugyanakkor Kínában 5,7 százalékkal 11,6 millió tonnára csökkent a termelés a 2016. évihez viszonyítva. Az unió csirkehústermelése 1,4 százalékkal 11,7 millió tonnára emelkedett.

A világ csirkehúsexportja az előző évihez képest 3,7 százalékkal 11,1 millió tonnára nőtt 2017-ben. A forgalom háromnegyedét, összesen 8,3 millió tonnát Brazília, az USA és az EU bonyolította. A világpiacon a legtöbb csirkehúst Japán (995 ezer tonna), Szaúd-Arábia (780 ezer tonna) és Mexikó (750 ezer tonna) vásárolta 2017-ben. Kuba az egy évvel korábbinál 67 ezer tonnával több csirkehúst importált (300 ezer tonna). Élénkült a csirkehús beszállítása az Egyesült Arab Emírségekbe (+14,9 százalék), Hongkongba (+13,4 százalék) és Kínába (+4,7 százalék). Az Európai Unió a 2016. évinél 5,4 százalékkal kevesebb csirkehúst (720 ezer tonna) vásárolt a nemzetközi piacon 2017-ben.

Pulykahús

Az EC (2017b) szerint az unió pulykahústermelése az egy évvel korábbi 2,0 milliőről 1,8 millió tonnára csökkent 2017-ben. A meghatározó pulykahústermelő országok közül Lengyelországban 11,3 százalékkal, Németországban 12,0 százalékkal, Franciaországban 6,3 százalékkal, Olaszországban 14,7 százalékkal, míg az Egyesült Királyságban 0,9 százalékkal esett a termelés a vizsgált időszakban. Magyarországon az előző évinél 12,2 százalékkal kevesebb pulykahúst termeltek 2017-ben.

Tojás

Az EC (2017b) szerint az Európai Unió tojástermelése 0,5 százalékkal 7,7 millió tonnára csökkent 2017-ben az előző évihez képest. Az összes tojástermelés csaknem 90 százaléka fogyasztásra szánt étkezési tojás volt. A tojáskibocsátás Franciaországban (+4,1 százalék), az Egyesült Királyságban (+2,5 százalék), Németországban (+1,9 százalék), Lengyelországban (+1,1 százalék) és Magyarországon (+0,5 százalék) nőtt, ugyanakkor Romániában 11,1 százalékkal, Hollandiában 6,6 százalékkal, Spanyolországban 4,3 százalékkal és Olaszországban 1 százalékkal csökkent.

Az Európai Unió tojástermékimportja 27 százalékkal 21,8 ezer tonnára emelkedett 2017-ben az előző évihez viszonyítva. Az import több mint fele az USA-ból érkezett, csaknem 12 ezer tonna, ami több mint a háromszorosa volt a 2016-ban beszállított mennyiségnek. Nőtt továbbá az Albániából (+61 százalék), Argentínából (+57 százalék) és Svájcban (+39 százalék) importált tojás mennyisége, ugyanakkor Ukrajnából (-63 százalék) lényegesen kevesebb tojás behozatalára került sor (EC, 2017c).

A közösség tojástermékexportja 15 százalékkal 209 ezer tonnára csökkent 2017-ben az előző évihez képest. Az unió legnagyobb célországai – Japán (25 százalék részesedés az exportból) és Svájc (19 százalék) – együttesen 94 ezer tonna tojást vásároltak a közösségből. Jelentősen nőtt a kiszállítás Thaiföldre (+75 százalék), Dél-Koreába (+53 százalék) és Törökországba (+45 százalék), ezzel szemben az Egyesült Arab Emírségekbe (-51 százalék), Hongkongba (-50 százalék), Izraelbe (-15 százalék) és Oroszországba (-7 százalék) csökkent a tojástermékek exportja (EC, 2017c).

Az EC (2017c) szerint a közösség vezető tojástermelő országai közül Franciaországban (+1,0 százalék), Németországban (+1,4 százalék), az Egyesült Királyságban (+2,0 százalék), Lengyelországban (+2,0 százalék), Olaszországban (+2,4 százalék), Hollandiában (+7,2 százalék), Spanyolországban (+8,1 százalék) és Romániában (+12,5 százalék) emelkedhet a tojástermelés 2018-ban. Magyarországon (+0,8 százalék) előreláthatóan nem változik számottevően a kibocsátás.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon a tyúkfélék száma 31,8 millió volt 2017. december 1-jén, 0,5 száza-

lékkal kevesebb az egy évvel korábbinál, a 2017. június 1-jeihez viszonyítva pedig 12,8 százalékkal csökkent. A tojóállomány 11,2 millió volt, egy év alatt 231 ezerrel csökkent. A lúdállomány 32 ezerrel (-2 százalék) csökkent egy év alatt, számuk 2017. december 1-jén 1,2 millió volt. A kacsállomány 16,6 százalékkal (4,7 millió), a pulykaállomány 2,3 százalékkal (2,9 millió) nőtt 2016 decemberéhez képest.

A KSH adatai szerint a baromfihúsimport (vízi-szárnnyással együtt) mennyisége 30 százalékkal, értéke 40 százalékkal nőtt 2017-ben a 2016. évihez viszonyítva. A csirkehús beszállítása 35 százalékkal, a pulykahúsé 14 százalékkal emelkedett (10. melléklet). A legtöbb baromfihús Lengyelországból (16,9 ezer tonna), Németországból (13,1 ezer tonna), Ausztriából (10,1 ezer tonna) és Hollandiából (6,9 ezer tonna) érkezett Magyarországra.

A héjastojás-import mennyisége 6 százalékkal, értéke csaknem 41 százalékkal emelkedett 2017-ben a 2016. évihez képest. A tojás főleg Lengyelországból, Németországból, Szlovákiából és Litvániából származott (10. melléklet).

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint a baromfifélék vágása élősúlyban 5,3 százalékkal csökkent 2017-ben az előző évihez képest. A csirke vágása 2,5 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a kacsaé 32,9 százalékkal, a libaé 19,3 százalékkal, a pulykaé pedig 4,6 százalékkal csökkent.

A KSH adatai alapján Magyarország baromfihús-exportja 19,4 százalékkal 191 ezer tonnára csökkent 2017-ben a 2016. évihez viszonyítva. Csirkehúsból és pulykahúsból egyaránt 15 százalékkal kevesebb hagyta el az országot. A legtöbb baromfihúst Romániába (37 ezer tonna), Ausztriába (24 ezer tonna), Németországba (23 ezer tonna) és Szlovákiába (15 ezer tonna) szállították ki 2017-ben. Romániába 5 százalékkal, Ausztriába 28 százalékkal, Németországba 14 százalékkal és Szlovákiába 26 százalékkal csökkent a kivitel, míg Ukrajnába (+223 százalék), Görögországba (+151 százalék), Dániába (+90 százalék), Hongkongba (+18 százalék) és Kanadába (+15 százalék) nőtt az export. Magyarország baromfihús-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt 2017-ben (10. melléklet).

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az étkezési tojás belföldi értékesítése 33,5 százalékkal emelkedett 2017-ben az egy évvel korábbihoz képest. A héjas tojás exportja 18,5 százalékkal csökkent, a kivitel elsősorban az unióba irányult, azon belül a legtöbb héjas tojást Romániába szállították (10. melléklet).

A piaci árak tendenciája

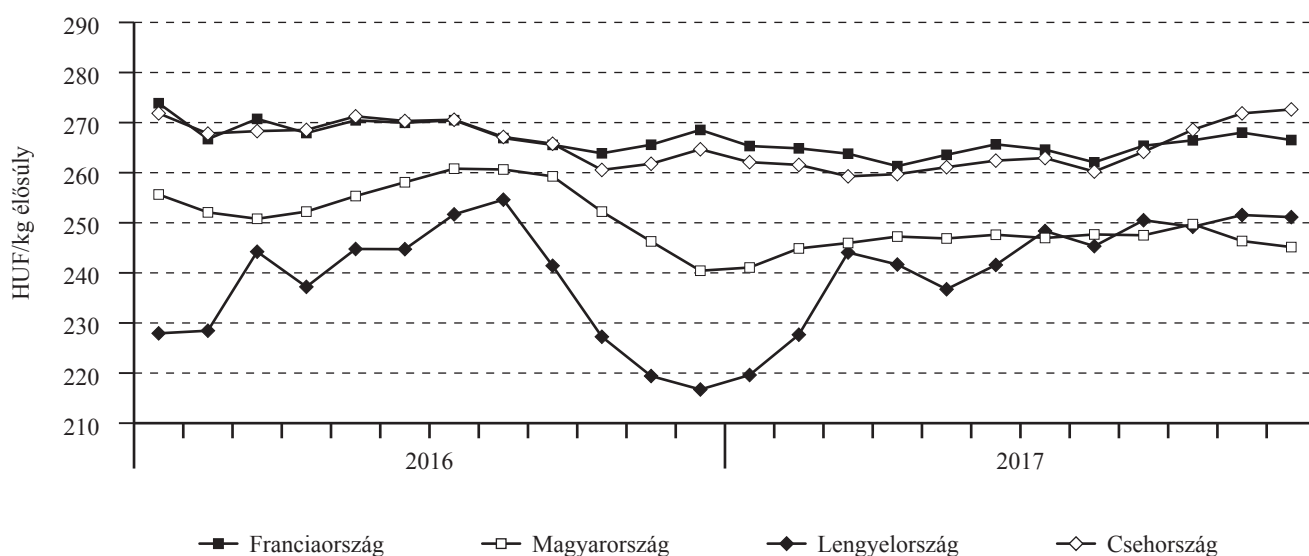
Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a vágócsirke élő súlyos termelői ára 1,1 százalékkal 246 forint/kilogrammmra, a vágópulykáié 2,2 százalékkal 379 forint/kilogrammmra csökkent 2017-ben a 2016. évihez képest (11. melléklet). A vágócsirke ára követte az európai tendenciákat (16. ábra).

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 182,4 euró/100 kilogramm volt 2017-ben, ami csaknem 3 százalékkal múlta felül az előző évi átlagát (17. ábra). Magyarországon a 65 százalékos (*grillfertig*) egész csirke feldolgozó értékesítési ára nem változott számottevően. A baromfihúsok áfája 27-ről 5 százalékra mérséklődött 2017. január elsejétől, melynek hatására élenkült a belföldi kereslet a csir-

kehúsok iránt, továbbá az év második felében a külpiazi kereslet is fokozódott, ami az árak emelkedését eredményezte. A csirkecomb feldolgozó értékesítési ára 4,6 százalékkal, a csirkemellé 2,6 százalékkal volt magasabb 2017-ben az előző évihez képest. A csirkehúsok feldolgozó értékesítési ára átlagosan csaknem 3 százalékkal emelkedett, míg a pulykahúsoké több mint 2 százalékkal csökkent (12. melléklet).

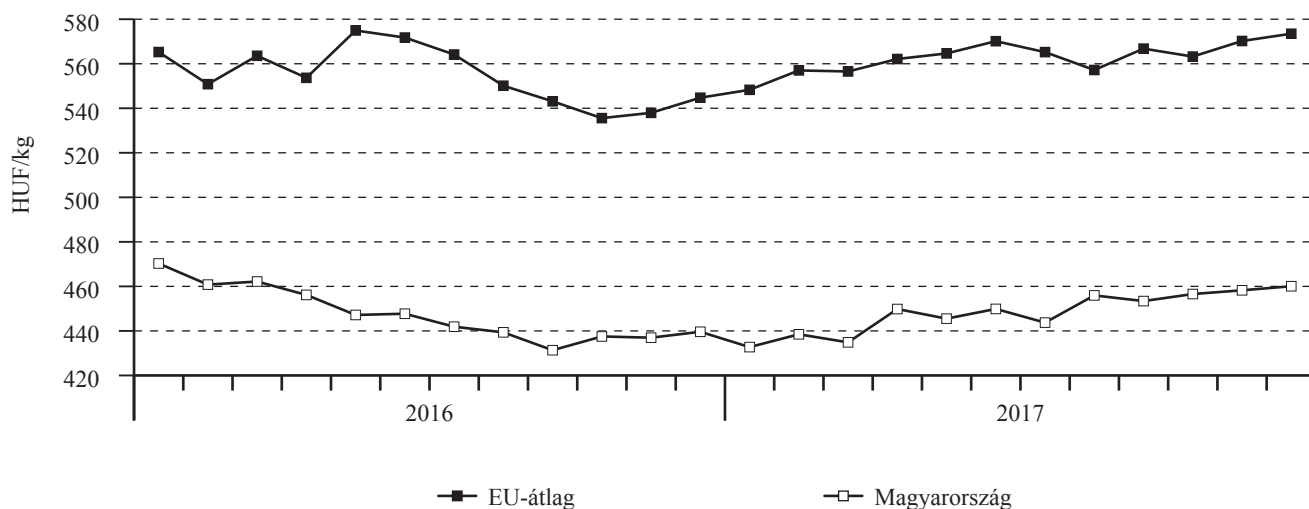
Az unióban az étkezési tojás ára 2017 első hét hónapjában nem változott számottevően, de magasabb volt az előző évinél, ugyanakkor augusztus–december között emelkedett, amit a nyár végi fipronilszennyezés megjelenése miatti kényszervágások hatására bekövetkező tojóállomány-csökkenés okozott (18. ábra). Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 33,5 százalékkal emelkedett 2017-ben az egy évvel korábbi átlagához viszonyítva.

16. ábra: A vágócsirke termelői ára az Európai Unió néhány tagországában (2016–2017)

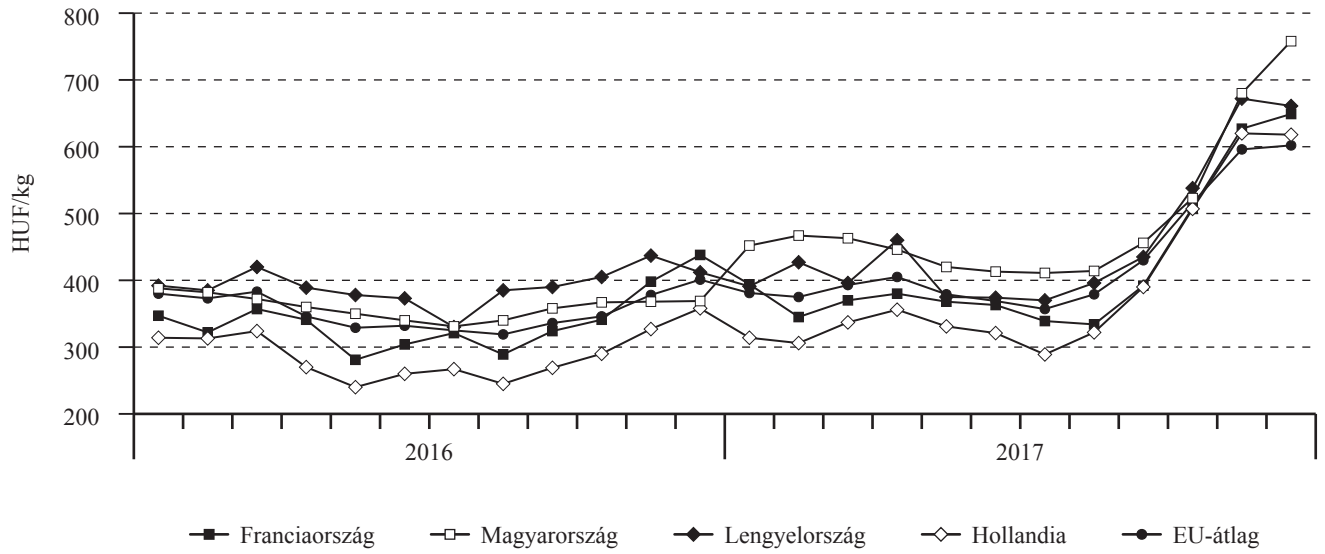
Forrás: MRiRW ZSRIR, PPA-ATIS, Agreste, AKI PÁIR

17. ábra: Az egész csirke feldolgozó értékesítési ára az Európai Unióban (2016–2017)

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

18. ábra: Az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi ára az Európai Unióban (2016–2017)

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR